

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 25-52.

Leto XVIII.

V Ljubljani, v soboto dne 30. novembra 1935.

Štev. 124.

1. december in obrtniški teden

Velik in globok pomen je v tem, da so obrtniki zvezali začetek svojega obrtniškega tedna z najvišjim narodnim praznikom našega naroda. Kajli s tem so na eni strani poudarili svoje zadržavno stališče, ko so največji državni praznik proglasili tudi kot prvi dan svojega stanovskega tedna. Na drugi strani pa so s tem opomnili, v katero smer naj se razvija naše javno življenje, da bo 1. december v resnici praznik vsega jugoslovanskega naroda. Naše javno delo bodi predvsem posvečeno gospodarskemu delu je smisel tega opomina, ki mu daje že več ko štiri leta trajajoča kriza pomen, da ga nihče ne bi smel preslišati.

Z drugimi besedami pravi ta opomin: Nismo si priborili politične svobode zato, da jo ubijamo z neprestanimi medsebojnimi političnimi prepiri, temveč politična svoboda je bila priborjena zato, da nam omogoči prost in močnejši gospodarski razvoj. Politična svoboda nam je šele odprla pot za lastno gospodarsko življenje in v tem življenju je naša rešitev, ker to nam daje šele blagostanje. Žrtve, ki so bile potrebne za doseg politične svobode, se honorirajo šele takrat, kadar se narod na podlagi te svobode dokopije do blagostanja, ki je tudi pogoj njegovega kulturnega napredka in njegove socialne zadovoljnosti.

Na ta osnovni smisel svobode pa smo pozabili in dostikrat zabredli na napačno pot, kakor da bi bil smisel vsega narodnega življenja v tem, da drug drugemu delamo ovire, mesto da drug drugemu pomagamo. Bili smo daleč od vsakega gospodarskega mišljenja in poznali smo le najbolj navadno in najbolj vsakdanjo politiko. Zato pa tudi nismo napredovali, zato kljub vsemu delu, štedljivosti in skromnosti naših ljudi, nismo prav napredovali, zato nas je našel vsak veliki trenutek ne-pripravljenosti in tako tudi velika svetovna gospodarska stiska.

V tej stiski se je izkazalo, da more preboleti krizo samo narod, ki se more gospodarsko čim bolj osamosvojiti. Načrtno gospodarstvo je bil zato klic, ki je v vseh velikih narodih združil narodne sile v složen in zato tudi uspešen delu. Pri nas je bil ta klic preslišan in je preslišan še danes. Zato pa tudi nismo znali niti mogli odvrniti od sebe niti ene posledice krize, pa čeprav se naslanja naše gospodarstvo na tako dobre in zdrave korenine, da krize niti prav občutiti ne bi smeli. Saj nam daje zemlja skoraj vse, kar potrebujemo, a že višek naših sirovine je tako velik, da bi si mogli kupiti tudi to, česar nimamo, če bi seveda dobro gospodarili, če bi se gospodarsko osamosvojili. Toda tega nismo storili in zadovoljni smo bili, če smo mogli dobavljati svoje kvalitativne sirovine po cenah izpod svetovne paritete. S svojim načinom gospodarjenja smo se dejansko uvrstili med na pol kolonialne narode.

Na tej stopnji pa ni ne blagostanja in ne zadostnega zaslužka. Tega ustvari le gospodarska osamosvojitev in ta je geslo obrtniškega tedna in vseh naših gospodarskih stanov, ki zato tudi obrtniški teden smatrajo kot svoj teden. Naravno je, da je baš obrtnik najbolj močno nastopil za zahtevo gospodarske osamosvojitve, kajti podlaga za to osamosvojitve ustvarja obrtnik, ki zato tudi s svojim obrtniškim tednom zahteva, da postane ta glavna programna točka vse naše državne in gospodarske politike. Samo to, kar pospešuje našo gospodarsko osamosvojitve je nujno, samo to se mora na vsak način zgoditi, vse drugo bo prišlo pozneje in kar samo od sebe.

In če hočemo, da bo naš največji državni praznik v resnici pravi narodni praznik, potem ga moramo praznovati v duhu obrtniškega gesla. Vsak državni praznik bo potem nov mejnik, ki smo ga dosegli v svojem razvoju navzgor, vsak bo dokaz,

kako nas dviga dosežena politična svoboda iz leta v leto.

Potem bomo dosegli tudi to, da bo tudi vse gospodarstvo v vsej Jugoslaviji ena med seboj povezana celota in da se ne bo drobila kakor dosedaj na nemočne drobce. V volji za dvigom našega gospodarstva, v

Ban dr. Marko Natlačen:

Za našega obrtnika

Zopet stopajo jugoslovanski obrtniki pred javnost s prireditvami obrtniškega tedna. Opozoriti nas hočejo na svoje delo in svoje težnje. Kdor je njihovemu stanovskemu pokretu sledil, bo moral priznati, da ne prihajajo praznik rok. Na mnogih lepih razstavah so v preteklem letu pokazali, da se z njih trdno volje ustvariti si dostojen prostor v družbi ostalih jugoslovanskih ustanov, družij v visoki meri znanje in sposobnost. Občudovali smo jih na njih zborovanjih in manifestacijah, kjer so s polnim zaupanjem pokazali živo vero, da se prekopljejo iz sedanjih težkih časov v boljšo bodočnost.

Ko nas kličejo, da jih zopet obiščemo, jim gotovo ne bomo odrekli, da se pomudimo pri njih delu, da se pogledimo te dni v njih težnje in težave in jim zagotovimo, da jim bomo, kjer nas potrebujejo, z rami ob rami stali ob strani. Potrebni smo jim! Če se te dni poživimo v nas smisel za ročno delo našega obrtnika, ki mu bomo dali povsod, prav povsod prednost pred tujim blagom, bomo storili samo to, kar od nas obrtništvo upravičeno pričakuje. Premnogokrat so nam dokazali, kako malo jih, ki so naše krvi in naše gore list, priznavamo, kadar si nabavljamo vsakdanje življenjske potrebščine. Dokazali so, da so v vseh pogledih konkurenčni tujim proizvajalcem, tako v cenah in kakovosti blaga kakor tudi po lepem oblikovanju svojih izdelkov. Toda ne samo lastna gospodarska potreba in korist, tudi narodna zavest nam narekuje, da jim ne smemo več tako tuji stati ob

želji resničnega gospodarskega sodelovanja vseh moramo praznovati praznik zedinjenja in potem smo mu dali ono vsebino in ono podlago, ki so jo želeli oni, ki so s svojo krvjo in s svojim trpljenjem ustvarili veliki dan zedinjenja.

strani. Segajmo po domačih izdelkih!

Težave časa tudi v preteklem letu niso popustile in posebno slovenski obrtnik jih je težko občutil. Dela je primanjkovalo. Na vseh koncih in krajih se je štedilo; potrebe so se omejevale. Kjer je kdo mogel, je polizkušal, da si delo opravi sam v svojem gospodarstvu. Če je bilo treba kje kaj novega napraviti, pa se ni mudilo, se je delo kar odložilo za boljše čase. Če se pa je le moralo izvršiti, ga je opravil mnogokje tudi neobrnitnik, da bi bilo ceneje. Poročila o stanju obrtništva nam kažejo, kako strašno se v zadnjih letih krčijo rokodelski obrti in kako zelo se opuščajo obrti. To stanje za naše gospodarstvo ni zdravo. Opravičeno trdijo obrtniki, da spada krepak rokodelski stan med temelje narodnega blagostanja. Dajmo jim dela in ne štedimo, kjer nam štediti ni treba! Obrtniki bodo zaposlovali namščence in brezposelnost bo manjša. Njih denar bo prišel v obtoč in blagostanje vseh se bo dvignilo. Od svojih dohodkov bodo mogli zopet dati državi na davkih in javnih dajatvah; saj so obrtniki med najboljšimi davkoplačevalci.

Ko slovensko javnost pozivljam, da z vsemi močmi podpre našega obrtnika v njegovem prizadevanju, upam in pričakujem, da od nas ne bo nikogar, ki bi v tem plemenitem stremljenju zaostal. Obrtnikom pa kličem po davni lepi navadi: Bog živi pošteno rokodelstvo!

Združenje trgovcev v Ljubljani za rešitev ljubljanskega kolodvorskega vprašanja

Že pred vojno je bilo vprašanje povečanja in preureditve ljubljanskega kolodvora živo aktualno in že pred vojno je morala železniška uprava priznati, da so razmere na ljubljanskem kolodvoru nevarne in da je že čudež, če niso nesreče na ljubljanskem kolodvoru kar reden pojav. Od takrat pa do danes je promet na ljubljanskem kolodvoru silno narasel, da so postale razmere na ljubljanskem kolodvoru vsako leto težje, da je bila rešitev tega vprašanja vsak dan nujnejša. Naše gospodarske organizacije, naše tujsko-prometne ustanove in naša tehnična združenja so sicer tudi leto za letom zahtevala rešitev ljubljanskega kolodvorskega vprašanja, a vse prošnje in zahteve, vse priče in protesti so bili zaman, vprašanje ljubljanskega kolodvora se ni premaknilo niti za ped s svoje mrtve točke. Vedno se je govorilo, da ni denarja, čeprav so vsako leto ogromne investicije v drugih krajih dokazovale, da je denar tu, če se hoče. In tako je Ljubljana kljub svojim velikim davčnim bremenom, kljub temu, da so železnice v Sloveniji najbolj rentabilne, ostala z vsemi svojimi zahtevami neuslišana in ljubljanski kolodvor je ostal takšen, kakršen je bil pred več ko 80 leti.

Pred dnevi pa so prinesli časopisi vest, da namerava vlada najeti notranje posojilo v višini 300 milijonov Din za investicije v resoru železniškega ministrstva. Če je sploh katera železniška investicija v Jugoslaviji nujna, potem je pač v prvi vrsti potrebna investicija za odpravo ne-

znosnih razmer na ljubljanskem kolodvoru. Zato je Združenje trgovcev v Ljubljani poslalo mestnemu poglavarstvu v Ljubljani spomenico, v kateri opozarja na nujno potrebo, da pride ureditev ljubljanskega kolodvora v program nameravanih železniških investicij. Obenem je poslalo enako spomenico tudi ministru dr. Kreku in obeh ljubljanskih poslancema. Prepričani smo, da vsa slovenska javnost odobrava nastop ljubljanskega Združenja, saj trpi vsa Slovenija zaradi žalostnih razmer na ljubljanskem kolodvoru, zato pa tudi upamo, da bo vsa javnost podprla nastop ljubljanskega Združenja in da bodo vsi slovenski listi začeli krepko in odločno kampanjo za rešitev ljubljanskega kolodvorskega vprašanja.

Iz razlogov, ki jih navaja Združenje trgovcev v Ljubljani v svoji spomenici, naj navedemo:

Promet na ljubljanskem kolodvoru je iz leta v leto večji, oprema postaja pa je ostala tako primitivna kot pred 85 leti, ko je bila Ljubljana malo provincialno mesto, ki ni šlo niti 30.000 prebivalcev!

Prehodni tiri za mednarodne brzovlake so močno stisnjeni med druge tiri, ki služijo lokalnemu prometu in v urah visoke frekvence se kopiči na štirih tirih pet do šest vlakov. V vsako smer odhaja vsak dan 43 osebnih in brzih vlakov in na ozkem prostoru med posameznimi garniturami vlakov, kjer dostikrat ni prostora niti toliko, da bi se mogli srečati dve osebi s prtljago, se gnete velikanska množica

potujočega občinstva. Ni to le skrajna brezobzirnost do plačujočega občinstva, temveč tudi strašna lahkomišelnost, ker mora pri takih razmerah pri vsej veliki občinstvi železnicega osebjia priti do nesreč. Tem razmeram se zato mora napraviti konec s tem, da dobi Ljubljana svoj strešni peron.

Nadalje je nujno potrebno, da se karilnica, ki je danes že sredi mesta (1), premesti z glavnega kolodvora proti Zaloški ali kam drugam. S tem bo tudi pridobil prostor, ki je potreben za razširjanje kolodvora.

Tudi vprašanje križišča železnice z Dunajsko cesto je treba že enkrat rešiti.

Priključitev okoljskih občin k Ljubljani, ki gospodarsko dejansko zavzema že vse ozemlje do Save, je zopet postavila v ospredje vprašanje severnega kolodvora na Ljubljano. Ne gre, da je gospodarsko tako pomembno in tako veliko ozemlje, ki sega od Dunajske ceste pa do Sp. Šiške in Dravlj, brez svojega kolodvora. Ljubljana ne more pogrešati svojega gorenjskega kolodvora.

Ponovno pa je Združenje tudi že opozorilo na potrebo primernege posloja na carinske in kolodvorske pošte nasproti Miklošičeve ceste.

Posebno pa je treba grajati, da razkladalni tiri še vedno niso tlakovani. Kako se ob slabem vremenu tu mučijo ljudje in živina, kako težka gospodarska škoda se dela podjetnikom, o tem bi bila tudi najbolj krepka beseda — premila.

Pri tej priliki pa je treba tudi omeniti, da vse v Sloveniji strmi, kako je mogla naša Slovenija s svojimi najbolj rentabilnimi železniškimi ostati neupoštevana pri razdelitvi motornih vagonov!

Končno je treba še omeniti, da je za nedeljski izletniški promet na ljubljanskem kolodvoru nezadostno poskrbljeno. Z razširjenjem ljubljanskega kolodvora bi dobila železniška uprava možnost, da tudi v tem pogledu ustreže prebivalstvu in tudi sebi, ker marsikdo rajši resignira na izlet, kakor pa da bi prestajal vse one težave, ki so združene z izletom po več ko prenapolnjenih izletniških vagonih.

Ljubljanska železniška direkcija prednjači z dohodkom Din 334.717 na 1 km proge med vsemi direkcijami. Zato ima tudi Slovenija pravico zahtevati, da se razmere na ljubljanskem kolodvoru zboljšajo in da se že enkrat vprašanje ljubljanskega kolodvora reši.

Vsa Slovenija je v tej zahtevi enotna, vsa Slovenija od te svoje zahteve ne bo in ne more odnehati.

Volitve v obrtniško zbornico v Banjiluki

Volitve v obrtniško zbornico vrbaske banovine so razpisane na dan 23. februarja. Glavni volilni odbor je že imenovan. Vse področje zbornice je razdeljeno na 15 volilnih okrožij. Prvo volilno okrožje (Banjaluka) voli 16 svetnikov in 16 namestnikov, vsa ostala okrožja po enega. Volilni imeniki bodo razloženi od 20. decembra do 3. januarja; tedaj so tudi zaključni rok za reklamacije. Kandidatne liste se vlagajo za vsako volilno okrožje posebej v dveh primerkih, in sicer najkasneje do 23. januarja.

Nova uredba o kartelih

Trgovinski minister dr. Vrbanec je izdal novo uredbo o kartelih, ki vsekakor pomeni napredek proti prejšnji. Po novi uredbi se bodo karteli le registrirali. Uvede se tudi posebno kartelno sodišče, ki ga bodo sestavljali trije člani državnega sveta in 20 gospodarskih strokovnjakov. Razsojal bo pa senat petorice. Tudi nadzorstvo nad karteli se izpremeni in odpade stalni komisariat. Kompetenca trgovinskega ministra se poveča in bo mogel trgovinski minister kartele tudi razpustiti ali ukiniti, če bi se izkazalo njih delovanje kot škodljivo celoti.

Težke posledice sankcij

Iz referata gen. tajnika zagrebske trg. industrijske zbornice dr. Cuvaja

2. Prometno tarifne odredbe

Brez dvoma je, da je treba poleg trgovinsko političnih podvzeti tudi druge ukrepe, zlasti pa prometno tarifne, s katerimi bi se mogla olajšati preorientacija našega izvoza. Naš dosedanji izvoz v Italijo je imel prednost zemljepisno kratkih prevoznih relacij. Pri izvozu v vse druge dežele Sredozemskega morja nastajajo višji prevozniki stroški, pri čemer je treba še upoštevati, da so se v zadnjem času prevozniki stroški povečali za 20 in tudi več odstotkov. Razen tega je v Levanti zelo močna romunska konkurenca na podlagi svojih posebnih velikih prevoznih ugodnosti. Iz tega sledi, da je prometno tarifna situacija za naš izvoz, ki naj bi šel v dežele Sredozemskega morja, zlasti poslabšana.

Zato je nujno in neodložljivo, da se železniški transportni stroški znižajo. Zbornica predlaga, da izvede prometno ministrstvo vse one predloge tarifnega odbora, ki se nanašajo na izvozne tarife ter da te spopolni še za one predmete, katerih izvoz je sedaj zaradi izvajanja sankcij ogrožen. Zbornica bo za te predmete dala vse potrebne podatke.

Ti ukrepi so potrebni tako glede pristaniškega prometa, ki gravitira proti deželam Sredozemskega morja ko tudi glede prometa skozi mejne prehode na suhem. Potrebno je, da se takoj uvedejo jadranske tarife s Češkoslovaško, Rumunijo in Bolgarsko, ter da se favorizira tranzitni promet skozi naša pristanišča v srednjo Evropo. Pri tem je treba upoštevati tudi to, da vsaj za sedaj nimamo za nekatere dežele iz naših pristanišč sploh nobenih rednih zvez in da grozi nevarnost, da se bo ves ta promet preorientiral na Hamburg in na severna pristanišča ter bi bile s tem naše luke popolnoma eliminirane.

Zlasti je treba omogočiti čim močnejšo zaposlitev naše trgovinske mornarice. Vzgled Češkoslovaške, kateri se je posrečilo, da je plasirala svoje blago celo na trgih Daljnega Vzhoda, najbolje dokazuje, da se morejo z nekimi materialnimi žrtvami s strani države in celo brez lastne trgovinske mornarice doseči zelo dobri uspehi.

3. Devizno politične odredbe

Verjetno je, da bo Italija izjemoma dovolila tudi uvoz blaga, ki ji je potreben. Za ta primer bi bilo treba označiti, če se more ta izvoz plačati v lirah na italijanske banke ali pa se smejo sprejemati tuji dinarji, poslani na naše banke.

Splošna želja naših gospodarskih ljudi je, da Narodna banka jamči izvoznikom klirinški obračunski tečaj, ki je veljal dne 18. novembra.

Gospodarstvo našega področja vsekakor zahteva, da bo Narodna banka izvoznikom do skrajnosti pomagala in da jih glede zamrzlih terjatev zaščiti pred izgubami na tečaju lire.

4. Vprašanje klirinških terjatev

Po podatkih Narodne banke smo imeli dne 13. novembra aktivni saldo v kliringu z Nemčijo v višini 341 milijonov Din, z Italijo v višini 172 milijonov Din, z Bolgarsko v znesku 655.00 Din in s Turčijo v znesku 821.000 Din, torej znašajo skupno naše terjatve 514.000.000 Din in to kljub velikanskemu pomanjkanju denarja, zaradi katerega že leta trpi naše gospodarstvo.

Najbolj idealno bi seveda bilo, če bi bila Narodna banka sposobna, da odkupi od izvoznikov po klirinškem tečaju vse te terjatve z le neznatnim odbitkom. Če to nikakor ne bi bilo mogoče, potem žele izvozniki, da jim dovoli Narodna banka cenene kredite v višini 75 do 80% vrednosti njihovih terjatev in po tečaju z dne 18. novembra. Če pa niti to ne bi bilo mogoče, potem zahteva gospodarstvo, da Narodna banka vsaj zajamči izvoznikom klirinški obračunski tečaj z dne 18. novembra. Sploh bi bilo gospodarstvo nad vse zadovoljno, če bi Narodna banka obračunavala klirinška nakazila po realnem tečaju, ne pa kakor dosedaj z 8 do 10% razliko in poleg tega še z odbitkom 2% provizije. Ravno tako se zahteva, da bi Narodna banka zajamčila tudi terjatve izvoznikov, ki niso vplačane v kliringu.

Uporaba, odn. razpolaganje z italijanskimi terjatvami, plačila in transferi vseh vrst v Italijo se ne morejo v smislu sklepa finančnega ministra št. 10084—VIII z dne 15. novembra t. l. izvršiti brez posebnega odobrenja Narodne banke in finančnega

ministrstva. To kaže, da bodo italijanske terjatve blokirane, kar bi naravno zelo zadovoljilo naše gospodarstvo. Ker pa so neporavnane obveze naših uvoznikov do 10. oktobra znašale v vsem samo 67 milijonov Din in ker ni verjetno, da so kasneje znatno porasle, bo ta ukrep Narodne banke nezadosten in bo pomagal samo enemu delu naših izvoznikov. Nastaja zato vprašanje, kaj naj se predlaga kr. vladi glede zavarovanja ostalih 110.000.000 Din klirinških terjatev proti Italiji. Predlogi, ki smo jih prejeli v tem pogledu so zaupni in mislim, da se tu ne bi smeli obravnavati.

Kako pridobiti nove trge

Vse naše gospodarstvo si je edino v tem, da treba čim prej preorientirati naš izvoz v države, ki bodo hotele in mogle prevzeti naš izvoz, ki je doslej šel v Italijo. Imamo pa tudi blago, ki se je doslej plasiralo samo v Italijo in za katero ne bo mogoče najti nobenega novega trga. Za primer navajam hrastovino, ki jo je od nas prevzemala Italija in od katere so se razni izdelki mogli plasirati samo tam. Pa tudi drva in mehak les bo zelo težko spraviti na trg v drugih državah, kakor na primer v Španijo zaradi velike konkurence kvalitetno boljšega švedskega lesa. So pa še drugi predmeti, katerih izvoz bo nemogoč.

Ne smemo pa tudi pozabiti, da bodo morala nekatera podjetja svoje delo deloma ali popolnoma ustaviti in da bo zato postalo veliko številno delavcev in nameščenec brez posla. Kdo bo vzdrževal te brezposelne ljudi in na čigav račun se bodo hranili? Treba upoštevati, da bo zaradi manjšega poslovanja lesnih podjetij ostalo brez posla na tisoče delavcev. Prav tako bo na tisoče postalo brezposelnih tako imenovanih najemnikov (kirijašev). A to vprašanje je zlasti važno za Liko in za vse kraje, ki so bili dosedaj aktivni v gozdni proizvodnji (tudi za Slovenijo!).

Za vse drugo blago pa, za katero bi se mogla najti nadomestna tržišča, pa je treba ta tudi najti.

Kr. vlada je deloma že podvzela potrebne korake, da se ta cilj doseže, ter je v ta namen poslala posebno delegacijo v Anglijo, ki bo nato odšla v Francijo in Španijo. Pri tej priliki bi žele poudariti, da nečemo dvomiti, da bodo vlade, ki so v Ženevi dale svečane obljube o pomoči, ki jo bodo izkazovale našemu izvozu, te obljube sedaj ob priliki pogajanj tudi izvršile s tem, da prevzamejo ves naš zaradi sankcij izgubljeni izvoz in ga skušajo plasirati na svojih trgih.

V katere države bi mogel iti naš izvoz

Brez dvoma je, da bi morala naša država najti te nadomestne trge predvsem v državah, s katerimi ima pasivno trgovinsko bilanco in te so: Anglija, Francija, Nizozemska, Združene države Sev. Amerike, Poljska, Argentina, Britanska Indija, Brazilija in Švedska. Ta naša pasiva so znašala skupno 651 milijonov Din in bi torej mogla kriti to, kar izgubimo z italijanskim trgov.

Kako se ta naša pasiva razdele na posamezne države, kaže naslednja tabela (vse v milijonih Din):

	uvoz	izvoz	pasiva
Anglija	331,2	180,5	— 150,7
Francija	177,6	51,4	— 126,2
Holandska	69,0	34,3	— 34,6
Rumunija	63,6	39,1	— 24,5
U. S. A.	229,6	156,8	— 72,8
Poljska	67,1	50,7	— 16,4
Argentina	64,9	14,7	— 50,2
Britanska Indija	115,2	7,2	— 107,9
Brazilija	58,2	2,9	— 55,2
Švedska	16,0	4,2	— 12,2

Seveda je jasno, da ni samo naloga vlade, da se najdejo nadomestni trgi za italijanski trg, temveč da morajo za ta cilj delati tudi izvozniki sami. Predvsem pa je potrebno, da se vse delo v ta namen dobro organizira, da se dela hitro in brez vsakega nepotrebnega birokratizma, ker nas bodo sicer druge države prehitile.

Pri tej priliki naj bi še poudaril, da je nujno potrebno, da vlada v čim krajšem času imenuje trgovinske atašee za vse one države, ki postanejo za nas po izvajanju sankcij važne za naš izvoz. A tudi Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine je treba dati večjo kompetenco ter treba žrtvovati delo in denar za propagando našega blaga. Ta propaganda bi se morala voditi le po enem narodu in po komercialnih načelih ter

ne bi bil v ta namen potreben noben nov urad, ko vendar že imamo svoj izvozni zavod.

Svoja izvajanja je zaključil gen. tajnik dr. Cuvaj z besedami:

»Položaj je v resnici težak, zato pa tudi zahteva naše gospodarstvo takojšnjo pomoč, dokler ni ta prekasna.«

Nevarnost pa je velika, da bo pomoč prekasna, ker posledice sankcij se bodo pokazale takoj, in te posledice so težke in nevarne.

Prve posledice sankcij

Prve posledice sankcij se bodo pokazale v tem, da bo naglo padel izvoz onega blaga, ki smo ga pošiljali predvsem v Italijo. Nadaljnja posledica bo, da bodo cene za vse te predmete znova padle. Podražila pa se bo industrijska proizvodnja onih izdelkov, za katere je dobivala naša industrija potrebne surovine predvsem iz Italije. Zato je pričakovati, da se bo tekstilno blago pri nas podražilo. Posledica vsega bo, da bo kupna moč našega kmetovalca zopet padla, dočim se bo industrijsko blago podražilo. Zato je v našem interesu, da ne trajajo sankcije dolgo in da se še bolj ne poostre. Dokler se druge države še niso odločile, da bi prepovedale v Italijo izvoz petroleja, premoga, koksa, jekla in železa, kar je vse za vojno zlasti potrebno, tako dolgo tudi ni treba, da bi naša država pri izvajanju sankcij pokazala posebno vnemo.

Pri vseh obveznih ukrepih mednarodnega značaja je meja, ki je diktirana ne samo po političnih razlogih, temveč tudi gospodarskih. Na to mejo so opozorili francoski gospodarstveniki svojo vlado ter celo protestirali proti ukrepom, ki jih je izdala vlada g. Lavalja v svrhu izvajanja sankcij. Enako opozorilo pa so naslovili na svoje vlade tudi gospodarstveniki iz Španije, Rumunije, Belgije in Češkoslovaške ter zahtevali nujno pomoč vlade, da ne bi bila njena pomoč prekasna.

Zato je bilo le naravno, da so enako opozorilo izrekli vladi tudi naši gospodarstveniki.

Denarstvo

Povečanje zlate podloge Narodne banke

Na zadnji redni seji upravnega odbora Narodne banke, ki je bila dne 24. novembra, je poročal guverner dr. Radosavljević med drugim tudi o povečanju zlate podloge Narodne banke. Od 22. januarja do 15. novembra se je ta povečala za celih 156 milijonov stabilizacijskih dinarjev, ki so dejansko vredni nad 200 milijonov dinarjev s primom. Guverner dr. Radosavljević je nadalje na seji napovedal, da bo zelo kmalu rešeno vprašanje mobilizacije izvoznikovih terjatev proti Italiji in da bodo izvozniki prišli do potrebnega kapitala. Guverner je nadalje naglasil, da je vlada popolnoma soglasna z Narodno banko, da se mora ohraniti stabilnost naše valute. Končno je bilo na seji sklenjeno, da se ustanovi poseben oddelek za preiskavo plemenitih kovin in zlasti za zlato, ki ga odkupuje banka od domačih tvornic. Letos je odkupila Narodna banka 200 kg zlata za ceno 10 milijonov Din.

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 22. novembra navaja naslednje izpremembe (vse v milijonih Din):

Skupna zlata in devizna podloga se je povečala za 2,8 na 1445,6. Zlato v blagajnah se je dvignilo za 7,3, v tujini se je zmanjšalo za 4,8, devize pa so se dvignile za 0,3 na 29,5.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, so se povečale za 15,3 na 282,3.

Vsota kovanega denarja se je dvignila za 23,5 na 310,3.

Posojila so padla, in sicer eskontna za 1,5 na 1544,6, lombardna pa za 0,17 na 265,5.

Obtok bankovcev se je zmanjšal za 71,4 na 4752,3, zato pa so se dvignile obveze na pokaz za 81,4 na 1493,3. Tudi obveze z rokom so se povečale, in sicer za 20,0 na 202,6.

Skupno zlato in devizno kritje znaša 29.742, samo zlato pa 26,90%.

Razvrednotenje lire

Banca d'Italia je objavila, da plačuje gram čistega zlata po 15'50 lir, dočim bi morala znašati cena po vrednosti stabilizirane lire le 12'63 lire. To se pravi, da plača Italijanska banka 2'82 lire več, da je torej lira po oficialnem priznanju izgubila okoli 20 odstotkov na vrednosti.

Politične vesti

Jugoslovanska vlada je odgovorila na noto italijanske vlade zaradi sankcij. Odgovor jugoslovanske vlade je sestavljen v zelo prijateljskem tonu. Naša vlada v noti poudarja, da je morala ostati zvesta Zvezi narodov in zato morala sprejeti sankcije, pa čeprav te ne odgovarjajo prijateljskim čustvom, ki jih goji do Italije.

Ministrski predsednik Kondilis je zahteval, da ostane njegova vlada še naprej na svojem mestu in da ona izvede volitve. Kralj Jurij pa tega predloga ni sprejel, temveč hoče, da se sestavi koncentracijska vlada. Kondilis tudi ni zadovoljen, da je kralj pomilostil Venizela, ter da je konzuliral tudi vse republikanske voditelje.

Laval je imel na predvečer sestanka francoskega parlamenta po radiu velik govor, v katerem je pojasnjeval svojo politiko. Dejal je, da se mu je sanacija državnih financ posrečila, ker se krijejo drž. izdatki z drž. dohodki. S tem pa je tudi zajamčena stabilnost francoskega franka, ki ga vlada nikakor ne bo pustila razvrednotiti. Nato je apeliral na vse Francoze, da vsi delajo za zmago politike pomirjenja in sloge francoskega naroda. Francija je odločno za mir in samo s tega stališča je treba tudi presojati njena prizadevanja, da doseže sporazum v italijansko-etipskem konfliktu. Zato tudi želi, da bi bili odnosi z Nemčijo čim boljši.

Francoski parlament je s 345 proti 225 glasovom odobril finančne ukrepe vlade ter s tem izrekel Lavalovi vladi zaupnico. Debata o ognjenih krizih ter o desničarskih organizacijah pa bo v torek in tedaj se bo šele odločilo, če ostane še naprej na krmilu Lavalova vlada.

Anglija vztraja na tem, da se sankcije proti Italiji poostre in se zato sestane koordinacijski odbor že 12. decembra. Nobenega dvoma ni, da bo prepovedal izvoz petroleja v Italijo.

Laval je izjavil italijanskemu veleposlaniku v Parizu, da bo Francija v primeru italijanskega napada na Anglijo, na vsak način na strani Anglije.

Iz Addis Abebe poročajo, da so Etiopci zavzeli Ual-Ual, kar pa Italijani demantirajo.

Italija pošlje znova 30.000 mož vojakov na egiptsko mejo ter dva kora na francosko mejo. Z Brennerja bo odpoklicala vse čete. Odredila bo tudi splošno mobilizacijo. Vse te vesti pa so Angleži sprejeli zelo hladno kot prazno strašilo.

Maršal Badoglio je že prevzel vrhovno poveljstvo nad italijanskimi četami v Afriki ter odredil popolno pregrupacijo italijanskih čet. Izpremeniti pa hoče tudi način vojskovanja. Prodiral bo z majhnimi oddelki najboljših vojakov in ne tako kakor maršal De Bono, ki je zaradi varnosti nastopal le v močnih kolonah.

Etiopske čete so zasedle po vesteh iz Addis Abebe trdnjavo v italijanski Somaliji Lug Ferandi, ki leži približno 100 km južno od mesta Dolo. Pri tej priliki so Etiopci zaplenili ogromne količine živih in vojnega materiala. Etiopsko poročilo pa tudi pravi, da trpi etiopska vojska zelo zaradi malarije, ki je zahtevala zelo veliko žrtev. Vendar pa se prodiranje vojske nadaljuje.

Italijanska vlada je preklicala vse vojaške dopuste in se mora vrniti v vojašnice vseh 100.000 vojakov, ki so bili ravnokar odpušteni zaradi poljskih del. Baje je morala italijanska vlada dopustiti preklicati zaradi zelo napete notranjepolitične situacije.

Etiopci so začeli ofenzivo tudi na danakilski fronti ter se italijanske čete umikajo proti Eritreji. Etiopsko ofenzivo vodi ras Mulugete, ki hoče osvojiti pogorje Musa Ali.

Avstrijski zunanji minister je imel v četrtak velik zunanje politični govor. Dejal je, da so odnosi Avstrije z vsemi državami odlični. Avstrija je na vsak način zvesta Italiji, a tudi Zvezi narodov. Obenem pa je seveda tudi ob strani Anglije in Francije. Tudi za podonavski pakt je Avstrija. Kako je mogoče izvajati tako vsestransko zvestobo, avstrijski zunanji minister ni povedal.

Madžarski ministrski predsednik Gömbös je v spremstvu zunanjega ministra nenadoma prišel na Dunaj in se tu sestal s predsednikom avstrijske republike. Njegovo potovanje spravljajo v zvezo z izvajanjem sankcij. Nekateri pa tudi trde, da je prišel Gömbös na Dunaj, da se dogovori z avstrijsko vlado glede skupnega odgovora na italijanske zahteve, da sta Avstrija in Madžarska po rimskem protokolu zavezani, da tudi vojaško sodelujeta z Italijo.

Trgovcem priporočamo, da nudijo v svojih prodajalnah domači pridelek

„Naš čaj“

„NAŠ ČAJ“ je mešanica domačih čajnih zelišč najboljše naravna krepilna hrana

Po odobrenju Ministrstva za soc. politiko in narod. zdravje dovoljeno je izdelovati Kmetijski družbi v Ljubljani in prodajati v vseh špecerijskih trgovinah

Modna revija v Trgovskem domu

Velika dvorana in stopnišče Trgovskega doma je vse izpremenjeno in že pripravljeno za veliko modno revijo, ki jo priredi v okrilju obrtniškega dne Obrtno društvo v Ljubljani.

Generalna skušnja, ki je bila v četrtek zvečer, je že dokazala, da bo modna revija v Trgovskem domu zmaga na vsej črti. Naše šivilje, krojači in modne trgovine so pokazali izdelke, ki so s svojo eleganco, okusnostjo in raznovrstnostjo presenetile. Od velikih in sijajnih večernih toalet do skromnih popoldanskih oblek, vse smo videli na modni reviji in vse je bilo enako okusno in dobro izdelano. V resnici naši obrtniki in modni trgovci so dokazali, da so na višku in da morejo po kakovosti izdelkov in blaga konkurirati s tujino. Glede cene pa so celo brezkonkurenčni in to v sedanjih težkih časih nekaj pomeni. Modna revija je nadalje dokazala, da izdelujejo naši obrtniki in da nudijo naši trgovci vse, kar potrebuje elegantna dama in kar išče skrbna gospodinja, ki mora bolj skromno računati. Obleke, perilo, obutev, klobuke, rokavice, nogavice, torbice, zlatino, dežnike, sportne potrebščine, vse je nudila modna revija v bogati izbiri. Vrh tega pa tudi na način, da je vladalo ves čas veselo razpoloženje in da so bili ljudje dobre volje celo takrat, kadar so gledali njim nedosegljive predmete. Zasluga za to dobro razpoloženje gre predvsem konferencijerju Mirku Jelačinu, ki je pripravil za modno revijo celo kopo novih in zelo posrečenih verzov ter dovtipov, da si je takoj s prvim verzom osvojil poslušalce.

Podrobneje izpregovorimo o reviji po njeni otvoritvi, ki bo v soboto zvečer in katere naj nihče ne zamudi, kdor hoče preživeti nekaj lepih ur, pri tem pa spoznati, kaj se danes nosi in kaj je predpisala moda za novo sezono.

Med odmorom je priredilo Obrtniško društvo prijateljski sestanek vseh, ki sodelujejo pri reviji in novinarjev. Sestanek je otvoril predsednik Obrtniškega društva g. Josip Rebek, ki je toplotno pozdravil vse sodelavce, zlasti pa novinarje, ki jih je prosil, da krepko podpro obrtnike in njih prireditve za časa obrtniškega tedna.

Ena glavni prireditelj tedna je naš modna

revija. Treba je bilo mnogo poguma, da so se obrtniki v teh težkih časih mogli odločiti za to revijo, ki zahteva veliko žrtev in veliko dela. V sporazumu z združenjem krojačev in krojačice pa se je Obrtniško društvo kljub vsem velikim žrtvam odločilo za modno revijo, ker je pač potrebno, da naš obrtnik dokaže, da nudi vse ono, kar ponuja tujina in da greši proti interesom lastnega naroda, kdor kupuje v tujini izdelke, ki bi jih mogel v isti kakovosti a ceneje dobiti doma. K sodelovanju so bili vabljeni vsi in nihče ni bil od sodelovanja izključen. Vsa revija je demonstracija za našo blago in naše časopisje naj pripomore, da se bo ta demonstracija tudi posrečila v polni meri.

To je prva modna revija, ki jo prireja Obrtniško društvo in zato so bile težave še prav posebno velike. A te težave so bile premagane in so morale biti, ker naš domači obrtnik se hoče uveljaviti na domačem trgu in zasesti na domačem trgu vse one pozicije, ki so jih imela doslej tuja podjetja.

Temelj narodnega blagostanja je obrtnik in temu cilju je posvečen ves obrtniški teden. V ta namen je prirejena tudi modna revija, ki naj dokaže slovenski javnosti, da je slovenski obrtnik na višku.

Z odobravanjem so bile sprejete te besede predsednika Rebeka, nakar so se sodelovalci pri reviji v prijateljskem razgovoru pomenili, kako bi se odpravili še oni nedostatk, ki jih je pokazala glavna skušnja, da bo v soboto otvoritev modne revije dogodek, o katerem bo govorila Ljubljana.

In da boste mogli tudi vi govoriti o tem dogodku, zato si ogledite modno revijo v Trgovskem domu!

SLOVENIA-TRANSPORT
LJUBLJANA - TELEFON 27-18

STROJNI TRANSPORTI

Specialno podjetje za ekspedicijo in prevoz vseh vrst strojev, kompletnih instalacij za tovarne — Oskrba dovoljenj carine prosti uvoz strojev vsake vrste — Vsa pojasnila brezplačno

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Poslednja priročila trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendence nestalna;

promet Din 6.638.819,19.

Proti vsemu pričakovanju je vladala tudi ves tekoči teden izredna kupčijska živahnost in znaša presežek deviznega prometa napram preteklemu borz. tednu nad dvesto tisoč dinarjev.

Največji dnevni devizni promet je bil dosežen na ponedeljkovem borznem sestanku, a je bil vseno za cel milijon dinarjev manjši kot 18. t. m. Skupni devizni zaključki na posameznih borznih dnevih so bili znatni, in sicer:

25. nov. 1935 Din 2.013.660,17 London-Newyork
26. nov. 1935 Din 1.543.848,47 London-Solun
27. nov. 1935 Din 1.025.997,35 London-Berlin
28. nov. 1935 Din 1.063.940,13 London-Dunaj
29. nov. 1935 Din 991.873,07 London-Din. dev.

Izmed poedinah deviz je zelo porastel promet v Curihu, dinarski devizi, v Solunu in Berlinu, čigar zaključki pa so bili perfekturni potom privat. kliringa (s klirinškimi nakaznicami), ki je bil na novo vpeljan na ponedeljkov borzni dan (25. t. m.), in sicer na vseh domačih deviznih borzah. Devizni promet pa je nekoliko popustil v Londonu, Newyorku in Parizu.

Devizni promet (vse v tisočih dinarjev): Amsterdam minuli ted. (214), tek. ted. 140, Berlin (—) 440 priv. kliring, Din. deviza (109) 540 avstr. priv. kliring, Dunaj (1113) 1065 priv. kliring, Curih (55) 529, London (3209) 2851 inkl. priv. kliring, Madrid (—) 60 priv. kliring, Montreal (1) —, New York

(1109) 644, Praga (—) 40, Pariz (579) 76, Sofija (—) 5, Solun (—) 242 boni, Trst (41) 6, Varšava (—) 1.

Narodna banka je posredovala v obsegu dosedanjih dnevnih deviznih kontingentov v Curihu in Amsterdamu, poleg tega pa je krila potrebo po angl. funtih na vseh borznih sestankih tekočega tedna. London je Narodna banka dajala stalno po srednjem tečaju Din 253— v angleškem priv. kliringu.

Skupni devizni promet v mesecu novembru znaša Din 25.037.000— in presega lanskega v tem času za 9 in pol milijona dinarjev ter je obenem celo za več ko 2 in pol milijona dinarjev večji nego največji mesečni devizni promet, dosežen v oktobru 1934. Tudi v primeri z letošnjim oktobrom znaša porast deviznega prometa v tem mesecu skoro 6 milijonov dinarjev in je to obenem najvišje doseženi devizni promet v tekočem letu.

V privatnem kliringu je bil tokrat trgovan avstr. šiling na bazi Din 870—880, le včeraj na bazi Din 875—885, dalje nemška kompenzacijska marka v terek (26. t. m.)

Že v 24 urah

harva, plesira in ke-
mično snazi obleke,
klobuke itd. Skrobi
in svetlolika srajce, ovratnike in manšete.
Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4—6. Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

na bazi Din 1470—1490, dne 28. t. m. po Din 14725—14925 in na včerajšnjem borznem sestanku na bazi torkovih tečajev. Nasprotno pa je angleški funt notiral ves tekoči borzni teden na bazi Din 252'20 do Din 253'80.

	S primo Narodne banke			
	25. nov. 1935	29. nov. 1935	Povpr.	Pon.
	Din	Din	Din	Din
Amsterdam	2972'14	2986'73	2975'70	2990'29
Berlin	1756'08	1769'95	1756'08	1769'95
Bruselj	742'49	747'56	742'49	747'56
Curih	1421'01	1428'08	1421'01	1428'08
London	216'63	218'69	216'63	218'41
New York	4364'33	4400'64	4360'77	4397'09
Pariz	289'60	291'03	289'56	291'—
Praga	181'63	182'73	181'63	182'73
Trst	353'87	356'96	353'87	356'96

Tekom tega tedna so bile dosežene sledeče tečajne razlike (vse v poenih): Amsterdam + 3'56, London — 0'28, New-York — 3'56, Pariz — 0'04. Curih je ostal neizpremenjen ves tekoči teden, je pa napram prejšnjemu tedno popustil za — 3'21. Ostale devize so včeraj beležile na bazi tečajev od 25. t. m.

Efektno tržišče

Tendence še nadalje stalna.

Prometa ni bilo ne v privatnih, ne v državnih papirjih, medtem ko so stalno beležile samo državne vrednote, in sicer:

Dne 25. novembra 1935. 7% invest. pos. Din 77—79, 8% Blairovo pos. Din 79—80, 7% Blairovo pos. Din 70—72, 7% Seligmanovo pos. Din 73—75, 4% agrarne obv. Din 42—43, 6% begluške obv. Din 61—63, 2½% vojna škoda Din 353—355.

Dne 29. novembra 1935. 7% invest. pos. Din 76—78, 8% Blairovo pos. Din 78—79, 7% Blairovo pos. Din 69—70, 7% Seligmanovo pos. Din 73—75, 4% agrarne obv. Din 43—46, 6% begluške obv. Din 60—61, 2½% vojna škoda Din 354—356.

Brez novice sta ostala 7% stabilizacijsko posojilo in 5% srednjeročne obveznice za finansiranje javnih del. S 25. novembrom t. l. pa so pričele na naši borzi kotirati na novo tudi 6% državne obveznice za likvidacijo agrarnih odnošajev v bivši Dalmaciji, iz leta 1933. Teh obveznic takozvanega »dalmatinskega agrara« je trenutno v obtoku za 67.704.500 nominalnih dinarjev.

Žitno tržišče

Tendence čvrsta.

Zaključkov ni bilo ne v žitu, ne v moki. Cene koruzi so poskočile za Din 3—, moki vseh vrst pa za Din 5— pri 100 kg, dočim je oves nalik otrobom beležil neizpremenjeno. Na novo notira umetno sušena koruza letine 1935.

Tudi beli štajerski krompir se je podražil za Din 2— pri 100 kg.

	Zito:	
	Din	Din
Koruzi:		
popolnoma suha, letine 1934, s kvaliteto garancijo, fco. vagon bačka postaja, plačljivo proti duplikatu	104—	106—
popolnoma suha, letine 1934, s kvaliteto garancijo, fco. vagon banat. postaja, plačljivo proti duplikatu	102—	104—
času primerna, suha, letine 1935, s kvaliteto garancijo, franko vagon nakladalna postaja	89—	90—
umetno sušena, letine 1935, plačljivo proti duplikatu, parit. Indija	96—	97'50
Pšenica:		
bačka 79/80, promptna dobava	162—	164—
banatska 78, promptna dobava	162—	164—
Oves:		
nov, zdrav, suh, rešetan, fco. vagon slavonska post., plačljivo proti duplikatu	132'50	137'50

Mlevski izdelki:

Moka:		
pšenična Og. banat. postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	265—	275—
pšenična Og. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	265—	275—
pšenična 2 bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	245—	250—
pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	225—	230—

Naš pravi domači izdelek

Otrobi:

pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prometni davek, fco. vagon, bačka postaja 110— 115—

Deželni pridelki:

Krompir:

beli štajerski, franko vagon nakladalna postaja 62— 66—

Lesno tržišče

Tendence še vedno mlačna.

Zbog uveljavljenih sankcij proti Italiji vlada na našem lesnem tržišču popoln zastoj. Manjše produkcije v Slovenije so že ustavile svoje obrate. Kakor se čuje, so večje industrije že tudi reducirale na minimum svoje obrate in jih nameravajo celo popolnoma ustaviti. Licitacije, ki so bile v zadnjem času razpisane, so bile po večini brezuspešne. A kaj pomeni ustavitev tolikih obratov na zimo v socialnem pogledu, si lahko mislimo. Pisanje raznih časopisov za preorientacijo naših lesnih industrij v smislu zahtev drugih tržišč so bolj prazna besedičenja in pač dokazujejo, da nimajo dotični pisarji nobenega vpogleda v našo slovensko produkcijo. Kam pa naj vendar izvažamo naš glavni specialno slovenski lesni proizvod trame, ako ne v Italijo in le deloma v Grčijo. Kajti ravno Italija je ves ta proizvod skoro sama konsumirala, dočim je rabila le deloma tramiče. Seveda pa naš manjši producent — zbog plačilnih kompenzacij — ni veliko izvažal v Grčijo.

Nasprotno pa v Anglijo tudi ne moremo izvažati, ker so naši producentje posekali in razžagali blago v 4 m dolge hlode, kakršnih pač angleški kolonialni trg ne rabi. Blago drugih dolžinskih dimenzij, bi prišlo v poštev šele v pozni pomladanski, oziroma v začetni poletni sezoni. Nastane pa pereče vprašanje, kam z blagom letošnje sečnje, ki je razžagano v hlode po 4 metre dolžine? O tem naj bi se malo bolj razpisali oni, ki so doslej vedeli toliko svetovati; kajti praktičnih, izvedljivih navodil in nasvetov doslej še ni bilo čuti. Vsa dosedanja prizadevanja naših organizacij so bila namreč brezuspešna in niso našla razumevanja na odločujočem mestu. Nihče tudi ne ve, kdaj bodo naši izvozniki prejeli denar za že poslano blago v Italijo.

BLASNIKOVA »VELIKA PRATIKA«
ZA LETO 1936 je izšla in se dobiva pri založniku, tiskarni J. BLASNIKA NASLED., LJUBLJANA, BREG 10 IN V VSEH VEČJIH TRGOVINAH. Ta naš najstarejši slovenski ljudski koledar je res praktičen in zanimiv. Zato ga hoče imeti leto za letom vsaka slovenska družina. Letos mu je dodana še večbarvna reprodukcija lepe slike »Poklon Modrihi«.

Najnovejši

Telefonski imenik

za območje Dravske direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani oddaja po znižani ceni Din 12— za komad

tiskarna Merkur v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 23

Izvoznikom v Italijo

Italijanske železnice so obvestile naše železnice, da morejo v bodoče sprejemati samo ono jugoslovansko blago, kateremu je priloženo potrdilo o poreklu blaga. Brez tega potrdila bodo vse pošiljke zavrnjene. Potrdilo dobe naši izvozniki pri carinarnicah brez vseh formalnosti.

Izvozniki, ki hočejo pošiljati svoje blago skozi morská pristanišča, morajo dokazati, da so pošiljke z devizami že plačane.

Italijanska plačila za blago iz sankcijskih držav

Italijanski uradni list je objavil dekret od 20. novembra o plačevanju blaga, ki je bilo uvoženo iz držav, ki izvajajo sankcije proti Italiji. Znesek za vrednost uvoženega blaga se deponira pri uradu za zamenjavo blaga s tujino. Deponirana vsota se vpiše na ime in račun upnika, toda na blokiran račun, ki se ne obrestuje. Če je plačilo dogovorjeno v tuji valuti, se deponira znesek v lire po najbolj ugodnem tečaju od roka dneva izplačila. Ti predpisi pa se ne izvajajo v primeru uvoza blaga po zasebni kompenzaciji, ki je bila že prej odobrena s posebnim dovoljenjem vrhovnega urada za zamenjavo valut. Kdorkoli bi bil primoran, da v celoti ali samo deloma plača uvoženo blago iz sankcijskih dežel na dan, ko je stopil ta dekret v veljavo, mora to v 10 dneh prijaviti uradu za zamenjavo blaga s tujino in sicer po podružnicah Italijanske banke.

Kočevski premogovnik zopet ustavi obratovanje

Kočevski premogovnik bo moral ustaviti delo, ker so železnice preklicale povečano naročila premoga za december v višini 800 ton. Železnice bodo od kočevskega premogovnika jemale le po 200 ton premoga na mesec, kar je za obratovanje premogovnika premalo. Intervencija naših poslancev in vodilnih politikov je nujna.

Doma in po svetu

Na zadnji seji vlade je bilo sklenjeno, da se v državni režiji zgradi proga Usti Praha—Foča in da se gradbena dela takoj prične ter da se odpre kredit 50 milijonov Din za oskrbo z vodo v krajih, kjer vode primanjkuje. Na seji je prometni minister tudi poročal o pogajanjih z Romuni glede zgraditve mostu čez Donavo, ki bi vezal Jugoslavijo in Romunijo.

Ministrski svet je sklenil, da se odkupi hiša g. Albina Izlakarja na Bledu, v kateri se bo instalirala avtomatična telefonska centrala za Bled.

Svetilnik kralja Aleksandra bo 8. decembra slovesno odkrit na pomolu majorja Stojana v Splitu.

Beograjska trgovinska zbornica praznuje dne 8. decembra 25letnico svojega obstoja. Jubilantki tudi naše čestitke!

Dr. Maček namerava baje začeti izdajati v Zagrebu svoj dnevnik, ker noče biti odvisen od tiska Tipografije.

V šibeniško pristanišče že deset dni ni prišla nobena italijanska ladja.

Stavka rudarjev v premogovniku Stanovsko pri Poljčanah se je končala, ker je podjetje sprejelo vse zahteve delavstva.

Gospodarski krogi v Karlovcu so odklonili predlog banske uprave, da se ime Karlovca izpremeni v Zrinjski grad.

Odvetnika Desbousa, ki se je tako žalostno proslavil na procesu v Aixu en Provence, nista hotela sprejeti niti drž. pravdnik niti predsednik kasacijskega sodišča v Parizu, pri katerih se je hotel pritožiti zaradi svojega izbrisa iz seznama odvetnikov.

Japonska cesarica je rodila drugega sina. V vsej Japonski je zavladalo zaradi tega pravo narodno veselje.

Vlomljeno je bilo v sovjetsko poslaništvo v Pragi. Vlomilci so odnesli poleg važnih aktov tudi 1 milijon Kč.

Bivši etiopski cesar Lidž Jasu, Menelikov vnuk, ki je izgubil prestol, ker je zaradi lepe mihamedanke prestopil v islamsko vero in že pred tem prišel v najtežje konflikte z etiopsko duhovščino, je umrl v gradu, v katerem je bil interniran. Umrl je za paralizno. Italijanski listi pa seveda pišejo, da je bil zastrupljen.

Pomerske oblasti v Turčiji ne dopuščajo italijanskim ladjam, da bi se v turških pristaniščih oskrbovale z gorivom.

Italijanski listi se silno jecajo nad agencijami »Reuters«, »Havas« in drugimi, ki da razširjajo popolnoma neresnične vesti o italijanskih porazih v Etiopiji. Značilno pa je, da te velike svetovne novinske agencije kljub vsem italijanskim demantijem svoje vesti o etiopskih zmagah vzdržujejo. Sicer pa tudi Italijani indirektno sami potrjujejo resničnost teh vesti, ko pišejo o bojih, ki se bijejo že okoli Ual-Uala.

Angleški poročevalec James Chili je v letalu preletel vso pokrajino nad Makalo in okolico. Po poletu je izjavil, da so terenске razmere južno od Makale tako težavne, da bi bil naravnost čudež, če bi Italijani tu prodrli.

Po francoskih vesteh so se Italijani na južni fronti umaknili, deloma iz strahu, da niso askari več zanesljivi, deloma pa zato, ker se boje, da bi jih vojska rasa Deste napadla z levega boka.

Prince Liechtenstein, nečak vladajočega kneza, je odpotoval v Etiopijo, da se bori proti Italijanom. Knez Starhemberg je večkrat obiskal princa, da bi ga pregovoril in da ne bi knez na ta način demonstriral proti Italiji, a so bila vsa njegova prigovarjanja zaman.

Tržna poročila

Mariborski trg

Dne 26. novembra je bilo prignanih na trg 11 konj, 7 bikov, 90 volov, 380 krav in 19 telet, skupaj 497 glav živine. Cene so bile te: debeli voli 1 kg žive teže 275 do 3—, poldebili voli 2— do 250, plemenski voli 2— do 250, biki za klanje 225 do 250, klavne krave debele 225 do 3—, plemenske krave 125 do 150, krave za klobasarije 090 do 125, molzne krave 2— do 225, breje krave 2— do 225, mlada živina 225 do 275, teleta Din 350 do 450. Prodanih je bilo 233 glav.

Mesne cene: volovsko meso I. vrste 1 kg 8 do 10, II. vrste 6 do 8, meso bikov, krav, telic 4 do 6, telečje meso I. vrste 8 do 10, II. vrste 4 do 6, svinjsko meso, sveže 8 do 12 Din.

Dunajski jajčni trg

Tendenci na mednarodnem trgu je čvrsta, ker je proizvodnja zelo majhna. Španija je kupila od Madjarske 7000 malih zabojev jajc. Tudi na dunajskem trgu je tendenci čvrsta. Ponudb za domača sveža jajca sploh ni bilo. Dovoz iz Madjarske in Jugoslavije je bil prav neznaten. Nativirajo: domača popolnoma sveža jajca A po 19, B po 18, D po 14, sveža C po 15 do 16, jajca za kuhno po 14, jajca A iz hladilnikov po 15, B 15, C 14 do 14, konzervirana B po 14, C 13,5, madjarska sveža po 15,75 do 16, jugoslovanska sveža po 15,5, popolnoma sveža po 15 do 16,25. Vse cene na debelo za jajce franko Dunaj v avstrijskih groših, vključno carino, prometni davek in doplačilo za krizo, in to pri prevzemu najmanj 20 malih zabojev. V podrobnih prodaji so cene za 1,5 do 2 groša višje.

Dunajski svinjski trg

Na zadnji sejem je bilo postavljenih 6505 pršutarjev in 5019 špeharjev. Iz Jugoslavije je bilo 2476 prašičev. Cene so bile te: špeharji prima po 150 do 153, angleški križani po 135 do 148, romunski po 146 do 162, kmečki po 140 do 135, stari po 120 do 130, pršutarji po 138 do 165 po kakovosti. Podražile so se samo madjarske prima svinje za 5 grošev, vse druge vrste so ostale neizpremenjene, pršutarji pa so se pocenili za 3 groše pri kg.

Radio-Ljubljana

Nedelja, dne 1. dec.: 8.00 Napoved časa, poročila — 8.15 Telovadba (g. Ciril Soukal) — 8.45 Ura slovenske glasbe (radijski orkester) — 9.45 Versko predavanje (p. Kazimir Zakrajšek) — 10.00 Prenos cerkvene glasbe iz stolnice — 11.15 Prenos otvoritve razstave g. Fr. Goršeta — 11.30 Micky miška in igračke (Mladinska ura) — 12.00 Čas, obvestila — 12.15 Rprodu-

ciran koncert (po željah) — 15.00 Kmetijska posvetovalnica (g. ing. Sedar Vinko) — 15.20 Po širni Jugoslaviji (radijski orkester) — 16.00 Jajce v gospodinjstvu (ga. Alina Travnova) — 16.15 Akademski pevski kvintet — 16.45 Narte Velikonja: Suženj (zvočna slika) — 17.30 Slovenec, Srb, Hrvat... (plošče) — 19.30 Nac. ura — 20.00 Proslava narodnega praznika (prenos iz Beograda) — 20.40 Prenos iz Zagreba — 21.20 Prenos iz Ljubljane — 22.00 Čas, vremenska napoved — 22.15 Našim izseljencem (akademija), pevske točke pojo učenci drž. nar. šole Moste-Ljubljana — 23.00 Svoji pozdravljajo izseljence.

Ponedeljek, dne 2. dec.: 12.00 Plošče — 12.45 Vremenska napoved, poročila — 13.00 Čas, obvestila — 13.15 Plošče — 14.00 Vremenska poročila, borzni tečaji — 18.00 Zdravniška ura (g. dr. Bogomir Magajna) — 18.20 Faure: Peleas in Melisanda (plošče) — 18.40 Iz Prešernovih poezij recitira ing. arh. Bojan Stupica, član. Nar. gledališča — 19.00 Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30 Nac. ura — 20.00 II. večer moderne glasbe (avstrijske), prenos iz Hubadove dvorane — 21.30 Orkester Jacka Hyltona igra (plošče) — 22.00 Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15 Citraški trio »Vesna«.

Torek, dne 3. dec.: 11.00 Solaka ura (g. dr. Josip Pretnar) — 12.00 Pesmi severnih Slovanov (plošče) — 12.45 Vremenska napoved, poročila — 13.00 Čas, objava sporeda — 13.15 Slovenska narodna pesem — 14.00 Vremenska poročila, borzni tečaji — 18.00 Radijski orkester — 18.40 Vzgojni pomen cerkve (g. dr. Stanko Gogala) — 19.00 Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30 Nac. ura — 20.00 Večer ruskih pesmi in arij, poje baritonist g. Cveto Švigelj — 21.00 Prenos evropskega koncerta iz Varšave — 22.00 Čas, vremenska napoved, poročila — 22.30 Angleške plošče.

Od 3—5%

se Vam obrestujejo prihranki, ki jih naložite pri nas.

Pred zločinci

je zavarovan denar, ki se zaupa nam.

Nad 10.000 vlagateliev

štejemo v svoj krog.

Vabimo vani vse,

ki hočete vlagati v shranitev in obrestovanje pri zavodu, za katerega jamči z vsem premoženjem in davčno močjo **Dravska banovina.**

Kratkoročna posojila dajemo pod ugodnimi pogoji

HRANILNICA

DRAVSKE BANOVINE

(prej Kranjska hranilnica)

LJUBLJANA

'KUVERTA'
D. Z. O. Z.

LJUBLJANA

Tyrševa cesta št. 67

TVORNICI KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

Trgovci in industrijci!

Trgovski

list

in priporoča za inseriranje!

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, štruce, journale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.

Lepila

za knjigoveznice, tovarne kuvert, kartonaže in ostalo industrijo,

Lepila

za etiketiranje na papir, les, steklo, pločevino etc.

izdeluje v neprekinljivi kakovosti in dobavi po najnižjih cenah

„Savinja“ d. z. o. z.

Tacen - St. Vid nad Ljubljano

Zahtevajte ponudbe!

Zahtevajte vzorce!